

KÜTÜPHANE BARBARLARI

Araştırmacıların vazgeçilmez mekânlarından olan kütüphanelerin gazete koleksiyonları ile ilgili birkaç gözlemimi iletmek istiyorum. Bugün Basma, Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu gereğince gazete gönderilen kütüphaneler Millî Kütüphane, İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, Beyazıt Devlet Kütüphanesi ve TBMM Kütüphanesi'dir. Bunlara gazeteleri kendi maddi imkânları ile satın alan İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı ile bağış yoluyla temin eden Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Basın Müzesi Kütüphanesi'ni de eklemek gerekir. Gazete koleksiyonları üzerinde çalışanların karşılaştıkları ve her karşılaştıklarında da lânet okudukları en büyük mesele gazetelerin jiletlerle darmadağın edilmeleridir. Gazetelerin özellikle fotoğraflarına dadanan ve kendini "araştırmacı" diye niteleyen bir güruh hiç acımadan ve ne başkalarına, ne de tarihsel mirasa saygı göstermeden fotoğrafları talan etmektedir. Bu, özellikle 1968 Öğrenci Olayları başta olmak üzere, önemli toplumsal ve siyasi olayların cereyan ettiği tarihlerdeki gazeteler için geçerli bir durum. Dahası 1930'lu yıllarda yayınlanan kimi tefrikalar da talan edilmiş durumda. Gazete koleksiyonlarının sadece birkaç kütüphanede bulunduğu, bu kütüphanelerin çoğunda bu tür bir manzaranın var olduğunu düşünürsek karşı karşıya kalınan durumun ne kadar içler acısı olduğunu belki idrak edebiliriz. Cüzi meblağlar ödeyip sayısal kamera ile fotoğrafların kopyalarını almayı zül addeden bu güruh fütursuz bir şekilde bir toplumun belleğini yok etmektedir. Genellikle tıpkı yankesiciler gibi jiletle çalışan bu kişiler çalmak istedikleri fotoğrafı jiletle keserken altta bulunan en az 5-6 sayfayı daha kesmekte, araştırmacı gazete cildini heyecanla açtığı anda aradığı haber veya fotoğraf yerine paramparça, lime lime olmuş sayfalarla karşılaşmaktadır. Büyük bir ümitle başka bir kütüphaneye gidip aynı gazetenin bir başka nüshasını bakmak istediğinizde ise ya benzeri bir durumla karşılaşmakta veya aradığınız tarihli nüsha mevcut olmadığından istediğiniz bilgiye erişememektesiniz. Bu yağmayı gerçekleştirenlere karşı herhangi bir cezai müeyyide olmadığından barbarlar kütüphanelerde cirit atmaya devam etmekte. Acı ama gerçek...

Akşam-lık, 14 Aralık 2003.